

Tájékoztató a lakóhely környezeti állapotáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja kimondja, hogy „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a város környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása;
- b) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében;
- c) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;
- d) Környezeti állapot évenkénti elemzése.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

A hivatkozott jogszabályokat és a települési sajátosságokat figyelembe véve elkészült Gárdony Város új környezetvédelmi programja, mely tartalmazza a legfontosabb intézkedési területeket is. A program Gárdony Város honlapján minden érdeklődő számára elérhető.

Területhasználatok

Gárdony település közigazgatási területe 63,5 km², azaz 6350,3 ha, melyből belterület 1305 ha, külterület 4955,5 ha, zártkert 89,8 ha. Részletezve mezővelési áganként - szántó terület nagysága 2937,4 ha, erdőterület 319,6 ha, rét, legelő 271,3 ha, gyümölcsös 540 ha, kert 31,3 ha, szőlő 52,8 ha, nádas 395,4 ha, mezővelés alól kivett terület 1902,4 ha. A mezőgazdasági földterületek nagy része mezővelte, a rétek kis kivétellel belterületen belül helyezkednek el.

Gárdony területén leginkább mészköves csernozjom talaj található, amely minőségileg megfelel a mezőgazdasági mezőveléshez.

Úthálózat

A belterületi önkormányzati utak közül 138,4 km kiépített és 16,7 km kiépítetlen. Az utak minősége több szempontból is javítandó (kátyú, vízelvezetés, por a zúzott köves utcákban). Gárdonyban 14,6 km kerékpárút van, valamint 58 km járda illetve gyalogút. A településen áthaladó állami közutak a „7” f. közlekedési út, a 6212. jelű, a 6213. jelű és a 62107 jelű közutak.

Minden évben megtörténik az út kátyúk javítása, valamint évről évre gyarapodik a felújított, aszfaltozott utcák száma.

2019. évben önkormányzati beruházásban: Géza utca, Szirom utca, Csongor utca ill. Mikszáth K. utca, Márvány utca (Gesztenye sortól ~130 m hosszban), Parkerdei bekötő út, V. utca (Kemény Zs. utca és Berzsényi utca között), Mészáros Lázár utca, Szemere Bertalan utca, Munkácsy utca (Madarász V. utca útdelta környéke), Vak Bottyán utca (Thököly és Bercsényi utcák között), Vízárok utca (közzel együtt), Erkel F. utca (közökkel együtt), Vajda János utca felújítása készült el. 60 %-ban önkormányzati, 40 %-ban lakossági finanszírozásban történt meg az Álmos vezér utca („árok” és Szabadka utca között), Álmos vezér utca (Szabadka u. - Szövetkezetek u. között) és a VIII. utca (Berzsényi utca és Meggyfasor u. között) aszfaltozása.

Pályázati forrásból valósult meg az új ipartelep feltáró útjának aszfaltburkolata, szükséges parkoló kialakításával, valamint a kapcsolódó csapadékvíz-elvezetés kiépítésével. A parkoló melletti sáv füvesítése és az elírt fásítás megtörtént.

A gyalogosok kényelmesebb, biztonságosabb közlekedésének érdekében több járda építés/felújítás készült el: Kemping utcában a gyalogátkel helyek között, Dinnyésen a Gárdonyi utca. és Vörösmarty utca. között, az agárdi és a gárdonyi temetben.

Parkolók, terek

2019. szén elkészült a Csongor utcában és a Mikszáth Kálmán utcában a párhuzamos parkoló, járdával és gyalogátkelvel kiegészülve. A parkoló építéséhez parkosítás is kapcsolódott. Kialakításra került az agárdi városközpont első társasházának feltáró útja, parkolókkal.

Potenciális szennyezési források

A település területein bár elszórva található elhagyott hulladékot, nincs illegális hulladéklerakó.

Gárdony közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyezés nem található.

Tájsebek

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

Hulladékgazdálkodás, hulladékgyűjtés

Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 24/2015 (XII. 21) számú rendelete határozza meg a Gárdony város közigazgatási területén belüli a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási közszolgáltatást, igénybevételének módját és feltételeit.

Gárdony igazgatási területen kommunális szilárd hulladéklerakó nem üzemel. A Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Kft. (VHG) jelentős eszközállománnyal és létszámmal 2005. január 1-től végzi a Velencei-tó vonzáskörzetének teljes hulladékszállítási tevékenységet, a jogszabályi elvárásoknak megfelelően 2013. szeptember 1-től a VHG Kft. működését nonprofit gazdasági társaságként folytatja tovább. A Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. 15 településen végzi a háztartási kommunális hulladékszállítást, valamint Velence és Gárdony városok, illetve Kápolnásnyék és Nadap települések területén a zöldhulladék szállítást. A Közép – Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás által működtetett hulladékkezelési rendszeren belül az Unió elvárásainak megfelelően - kiemelten fontos szerepet kap a közvetlenül az ingatlanoknál képződő hulladékok szelektálása, a szelektíven gyűjtött hulladékok szállítása, elvezetése, minél

teljesebb kör újrahasznosítása, így biztosítva a lerakóba beszállított hulladékmennyiség minimalizálását. A szelektív gyjt járat heti rendszerességgel gyjti a szelektív szigeteken, illetve havonta házhoz men szelektív járatuk a teljes szolgáltatási területen elérhet .

A település tisztasága érdekében évente (elzetesen egyeztetett időpontban) egy alkalommal lomtalanítás van, melynek keretében elszállításra került a szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék kivételével.

A 2012. évi CLXXXV (Ht.) törvény előírásainak való megfelelés miatt a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás a közszolgáltatókkal érvényes szerződést 2014. január 27-ig határidővel felmondta, és döntött arról, hogy a fentiekben megjelölt jogszabálynak való megfelelés miatt új közbeszerzési eljárást hirdet. A településük hulladékszállítási közszolgáltatási feladataira a Depónia – VHG Konzorcium eredményesen pályázott; a sikeres közbeszerzési eljárást követően megkötött közszolgáltatási szerződés alapján 2014. január 28-tól kezdődően a 15 település közigazgatási területén a Depónia – VHG Konzorcium végzi a települési hulladék összegyűjtését, elszállítását és kezelését. A 15 település közigazgatási területén kijelölt közszolgáltató a Depónia Hulladékkezelés és Településtisztasági Nonprofit Kft.

A Közszolgáltató a teljesítéshez vele konzorciális együttműködésben álló Szolgáltatót jogosult igénybe venni. A közszolgáltató a jelen szerződésben foglalt feladatok ellátására a "VHG" Velencei-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (2481 Velence, Tópart u. 26.) bízta meg, aki jogosult a szolgáltatást teljeskörűen ellátni, a közszolgáltató nevében eljárni.

Gárdony Város Önkormányzat és a VHG Kft. konzorciuma támogatást nyert el új telephely(ek) kialakítására. A VHG Kft. telephelye elkészült, a szükséges engedélyek beszerzése, „birtokbavétel” folyamatban van.

Talajvíz és ivóvízellátás

A településen az ivóvíz szolgáltató a DRV Zrt. Belterületen az ivóvíz ellátottság teljes körűnek tekinthető, 159,8 km ivóvízhálózat épült ki. 2018-ban kiépítésre került az új agárdi városközpont vízellátását biztosító víziközműgerinc. Az útház utcai ipartelep mellett kiépült az új telephelyeket ellátó vízvezeték (természetesen a szennyvíz-elvezetéssel együtt). Üzemelő közkifolyók száma 11 db. Esetleges csőtörések esetén - a szakaszolásoknak köszönhetően - csak a legminimálisabb terület marad ivóvíz szolgáltatás nélkül.

Felszíni vizek, vízvezetés

Gárdony a Velencei-tó és a Dinnyés-Kajtori csatorna vízgyűjtő területén fekszik. A területére eső csapadékvizeket időszakos és állandó vízfolyások, árkok szállítják egyrészt a Velencei-tóba, illetve a keleti részekén a Dinnyés-Kajtori csatornába. A településen a csapadékvíz elvezetése nyílt vizes árokkaival, és helyenként zárt csatornával történik.

2018-ban megkezdődtek az állami beruházásban megvalósuló partfalrekonstrukció munkálatai, amelyek érintették a MOHOSZ kikötőt, a Brajnovits és a Gárdony, Határ árki kikötőt, amelyek kikötőkben a vendégmőlők bontásra kerültek. A „Velencei-tavi partfal komplex fenntartható rehabilitációja” pályázati projekt tervezett fizikai befejezése 2021. augusztus 31.

Szennyvízkezelés

A településen a DRV Zrt. látja el a vezetékes szennyvízelvezetéssel és ártalmatlanítással kapcsolatos feladatokat. A településen a szennyvíz elvezetésére elválasztott rendszer közcsatorna hálózatot létesítettek. A szennyvízcsatorna hálózat a belterületen 123,3 km hosszban épült ki, ezzel a csatornahálózat a város nagyobb hányadában kiépítésre került, a peremrészekén kisebb

hányadban áll rendelkezésre, míg a külterületen nem rendelkeznek közcsatorna hálózattal. A közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanokból a szennyvíz dönt hányadát a talajba szikkasztják. Az így okozott szennyezés a csatornahálózat fejlesztésének és a rácsatlakozás növelésének eredményeként az elmúlt 15 évben jelentősen csökkent.

Levegőminőség

A település környezetében légszennyező forrásként a településen áthaladó nagy forgalmú 7. sz. főút (Balatoni út), valamint kis mértékben a település alacsony forgalmú közútjai tekinthetők. Ezen kívül a gyakori nyugati szélirányból érkező, a mezőgazdasági területekről származó portterhelés jelentkezik.

Parlagfű okozta szennyezés egyre kevesebb alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi részein.

Energiagazdálkodás

Az elektromos energiaszolgáltató a térségben az E.ON Energiaszolgáltató Kft. A lakásállományt meghaladja a villamosenergia-ellátottságot igénybevevő ingatlanok aránya, amit az ingatlanoknál előforduló többlet fogyasztói helyek és a külterületi, nem lakáscélú, de villamos energia ellátást igénylő ingatlanok indokolnak. Ezekből az adatokból a lakosság ellátottságára következtetni nem lehet, ezért mértékadónak tekinthető a szolgáltató ellátottságra vonatkozó megállapítása, miszerint az ellátottság teljes körű.

A gázzolgáltatást biztosító Nemzeti Közművek Zrt. tájékoztatása alapján folyamatosan emelkedik a fogyasztók száma, településen meghaladta a 6.100-t.

Az elmúlt években az önkormányzat pályázati támogatás útján illetve önerővel jelentős fejlesztéseket hajtott végre, melynek köszönhetően felújításra került a Nemzedékek Háza és a dinnyési óvoda épülete. Ezen fejlesztések mind hozzájárultak az épületek energiaigényének csökkentéséhez.

A Polgármesteri Hivatal épületében EU-s pályázati támogatásból megvalósított geotermikus rendszer biztosítja a fűtést, az elektromos energia igény túlnyomó részét a - szintén EU-s pályázati forrásból elkészült - napelemes rendszer látja el.

Az elmúlt években az energiafelhasználást több épületében csökkentette Gárdonyi Város Önkormányzat, homlokzati (ill. fűdém) hőszigetelés és homlokzati nyílászárók cseréje történt meg a dinnyési és az agárdi óvoda épületénél, a Polgármesteri Hivatal épületénél, valamint az agárdi Tündéerkert Bölcsődénél is. Ezzel megkezdődött a gárdonyi iskola energetikai felújítása, melyet a Székesfehérvári Tankerületi Központ finanszíroz EU-s pályázati forrásból.

2019-ben támogatást nyert el a város nyolc intézményének napelemmel történő ellátására és a geotermikus rendszer bevitelére. Jelenleg a tervezés, engedélyek beszerzése folyik, a kivitelezés 2020-ban kezdődik meg.

Gárdonyi Város néhány éve, folyamatosan egészíti ki a közvilágítást napelemes kandeláberekkel. Egyik legnagyobb ilyen beruházás a Gallér u. – Dinnyés kerékpárút megvilágítása volt. Ebben az évben az Agárd, Vasút utca – Rház utca felüli szakasz közvilágítása készült el hasonló műszaki tartalommal.

Zaj- és rezgésvédelem

Zajvédelmi szempontból a legnagyobb problémát jelent közúti közlekedésből származó zaj a 7. sz. út leendő elkerülő szakaszának megépülésével mérséklődik. A vasúti eredetű zaj a vasútvonal felújításával csökkent, ami az érzékeny üdülő területi környezetre vonatkozó zajvédelmi határértékek betartásával kezelhető.

Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöldsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik. Magántulajdon esetén az ingatlantulajdonosok végzik, a fenyőnyírását elkerülő területek gondozását, az önkormányzati területeken az önkormányzat véggezteti el a rendszeres gondozást.
- sövények és fasorok,
- köztemető,
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőjének tisztántartásáról az önkormányzat Agárdi Zöld Kft-je gondoskodik, melynek során a fenyőnyírás munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével, virágágyások beültetésével, gondozásával biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését.

Az átadott kerékpárút melletti zöldsáv karbantartása szintén önkormányzati feladat, ami több mint 6000 m²-es növekményt jelent.

Minden évben több alkalommal hirdeti az önkormányzat közterületein növényültetést. Tavasszal és ősszel is önkéntesek sok – önkormányzat által biztosított – virággal, bokorral, fával díszítették a várost.

Dinnyés nyugati határában helyezkedik el a Dinnyési Fertő Természetvédelmi Terület, mely a Natura 2000 része.